

[Inger Gautier Schmit.]

saa faa, som man i første Øjeblik tænker sig, thi ifølge Professor Warmings „Dansk Erhvervsliv og Samfundsliv“ fandtes der efter den sidste Folketælling i Udlandet 36 000 Danske i Europa og 216 000 i andre Verdensdele, deraf Hovedparten naturligvis i U. S. A. og Kanada, og naar dette Tal bliver summeret op med eventuelle Børn, som de maatte have faaet under deres Ophold i Udlandet, regner man med, at der er rundt regnet en halv Million Danske i Udlandet, hvilket vil sige det samme som, at hver syvende Dansker bor udenfor vort Lands Grænser.

Hvad har nu den danske Stat gjort for at være disse Mennesker til saa megen Støtte som muligt? Selvfølgelig har vi gennem vort udenrigsministerielle Arbejde, gennem vore Ministre og Konsulater, en overordentlig gunstig Lejlighed til at hjælpe vore Landsmænd i Udlandet, men noget andet er, at dette for manges Vedkommende ikke kan siges fuldt ud at slaa til, og der har da paa direkte Opfordring fra Landsmænd i Udlandet, navnlig i saadanne store Byer, hvor større Kolonier fandtes — jeg tænker her paa Paris, Buenos Aires og Shanghai —, været rettet direkte Henvendelse til den danske Folkekirkens Repræsentanter om at støtte dem gennem Udsendelse af danske Præster til Udlandet.

Det er jo ganske mærkeligt, at den danske Stat ikke for længst har gjort dette Arbejde i Lighed med, hvad man f. Eks. fra Sveriges Side har gjort — i de allerfleste Storbyer findes svenske Kirker og svenske Menigheder og Præster —, men det har man altsaa ikke. Derimod har den danske Stat med stor Beredvillighed, da et privat Selskab tog dette Arbejde op i 1919, støttet det rundeligt med Tilskud paa Finansloven, saadan at dette Arbejde i det store og hele har kunnet øves tilfredsstillende baade for vore Landsmænd i Udlandet og for den Menighed herhjemme, som skulde skaffe de fornødne Midler til Arbejdets Drift. At Arbejdet var paakrævet, fremgaar deraf, at man i dette korte Spand af Tid, omtrent kun 10 Aar, paa Opfordring fra de Danske i Udlandet — ikke fordi man vilde paanøde dem det, men paa Ønske derudefra —, har sendt danske Præster baade til Berlin og til Flensborg, til Paris, Buenos Aires, Australien, Shanghai og flere andre Steder.

Dette er Udtryk for, at der virkelig blandt vore Landsmænd i Udlandet har været denne Trang, som altsaa vore Mini-

stre og vore Konsulater ikke har kunnet imødekomme. Og den danske Stat har været lydør. Kirkeminister J. C. Christensen var den første, der paa Finansloven gav dette Arbejde en god Bevilling, omkring 35 000 Kr. i 1921, og daværende Statsminister Neergaard gav ogsaa en god Bevilling til Igangsættelse af et Kirkearbejde i Flensborg. Disse Bevillinger har Aar efter Aar været ydet fra Statens Side, og dette har været saa meget mere heldigt, som Arbejdet stadig er vokset og nye Udsendinge er blevet sendt ud.

Efter at Arbejdet har haft en saa god Vækst, skulde man jo tro, at man fra Statens Side skønnede saaledes: Her er øjensynlig en Opgave, som vi ikke har taget op, men det er godt, at det private Initiativ har sat dette Arbejde i Gang, og vi vil støtte det i samme Grad, som Arbejdet vokser og udvider sig. Thi det er jo ikke alene fra et kirkeligt Synspunkt, at dette Arbejde maa bedømmes, men tillige fra et socialt Synspunkt, og ikke mindst i de sidste Aar har denne Side af Sagen faaet en meget stor Betydning. Jeg tænker ikke mindst paa de mange Danske, som er udvandret til Kanada, for de sidste 10 Aar beløber Tallet sig, tror jeg, til over 16 000.

Altsaa, Arbejdet har flere Sider, og som det bedste Udtryk for, at dette Arbejde virkelig har Betydning for den danske Befolkning derude, kan henvises til, at udmærkede Ministre som tidligere Udenrigsminister Grev Moltke i Berlin, senere Kammerherre Zahle, Kammerherre Bernhoft i Paris, Generalkonsul Langkjær i Shanghai m. fl. direkte har støttet dette Arbejde og paa det varmeste ved enhver Lejlighed anbefalet det og staaet det bi med Raad og Daad. Dette skulde være et saa meget stærkere Udtryk end mine Ord for, at dette Arbejde virkelig betyder noget for vore mange Landsmænd i Udlandet.

Men nu har Sagen udviklet sig saaledes i de to sidste Aar, at man paa Finansloven har foretaget en meget beklagelig Nedsættelse af de Bevillinger, som „Dansk Kirke i Udlandet“ hidtil har nydt godt af. Dels er den store Hovedbevilling paa de 35 500 Kr. sidste Aar blevet sat ned til 31 500 Kr., og dels er en særlig Bevilling, som for et Par Aar siden blev givet til Emigrantarbejdet i Kanada, og som til en Begyndelse var paa 25 000 Kr., som derefter gik ned til 20 000, til 15 000, til 10 000, nu i Aar nedskaaret til 8 000 Kr., altsaa i Løbet af faa Aar er de 25 000 til Emigrantarbejdet i Kanada blevet til 8 000 Kr.